

ڪييار
بو حوشو پينڪ
به ۳ مانڪ يڪ
به شش مانڪ دو
به ساليڪ چوار روپيه ددها
اعلان يا ايشيڪي خوڻي
له پره دو واپيداده نو سر يت
بود ودير ۳ آنه ده سينر يت

پيشگوتن

حفته جار يڪ درده چيت

حوشتيڪ
بو پيشگوتن
ده نو سر ي

يڪي به انه يڪه

(سال ۱ ژماره ۷) - (روژ پنجشنبه ۲۳ رمضان ۱۳۳۸ ۱۰ جون ۱۹۲۰) -

چاڪ ناڪوروي -

جاري پيدشوت (م. س. ع) له پيشگوتندا شتيڪي
نوسيدو وڪ تماشا ده ڪر يت هنيڪ زور يان لبر ڪران بو.
بنده به جو هيزي زمانم ده توانم که هيچ ڪس با زور
خراپيش بي ناتواني له ملا وچاڪان بدويت . امهش
يڪيڪ هر ناري ملا بي و توشي ناراستي و چوتيه ڪ بي
ولي بدوين بو جو ملاڪان به ناراستي و خراپه دابريت .
به ڪام « بني » منطق و به ڪام برون زين باشه . له جو
وختيڪا چاڪ و چاڪ بو و خراپيش خراپ
له جو قوم و قبيله وزمانيڪا چاڪيش هيه و خراپيش
قصه يڪ له خراپ بڪريت . چاڪ بڪر يته سر خوي سر
ناڪر يت . و زور ناشرين و بي جي يه .
ايتره تايتي اپاريمه وه ڪس به خورايي پياو خراپ
مه ڪن . له باره ي جو ڪس (بير) چاڪ بي چاڪه .

۰۰۰م

تشڪيل ڪر دني نائله
« ماو يتيڪه ي »

ژن هيٺان و تشڪيل ڪر دني عائله عقلاً و شرعاً و ديناً
زور لازمه . چونڪه حضرت پيغمبر « صلعم »
(تناسڪوا و تناسلوا) - (من زوج فقد استڪمل
نصف الايمان) فرموت ي .

(هن لباس اڪم وانتم لباس اهن) -

بم آيته جليله معلومه ڪه ژن هيٺان بچڪه لم هو
چاڪيه يه وه که بچمان ڪر د له بيني انسان و فحش و بي

اخلاقيدا سديڪي پولايه .

ڪوابو همو باوڪيڪ او اولايه ي که به ناز و نعمت
پرورده ي اڪات که عمري ڪيشته شانزه سالي واجبه
ژني بو بيني . اڪر ڪوره ڪدي نه ي ويست به زور
بيدا به سر يا .

پڪي له مملڪتي ايمه دا اولايڪ که ڪيشته وختي خوي
داواي ژن له باوڪي بڪات باوڪي لي توره ده ي و به زله
اڪيشي به ناودميا . لبرامه ڪوره که زور غم و خفت
ده خوا و آخريڪي توشي سبيل و دقيق ديت ل ڪل
امه شهابه دزي باوڪشي وه ده چي بو جيڪاي خراپ
خراپ ولمانه وه توشي « آتھشڪ » و « سوزنڪ » ده بيت
آخريڪي بر که ي ام همو غم و خفت و نحو شيا نه ناڪري
دمريت . و خوشي له عمري خوي نابينيت . اپاشا
باو که ڪي پشيمان ده بيتنه وه و له حضور خوا و پيغمبر دا
رورش و مسئل ده بي .

ام نوعه ڪسانه بو دين و حڪومت و ملت و بو همو
جمعيت بشر ضرر يان هيه .

۴۰ع

پيشگوتن چم چال

چم چال زور پيش ده ڪر يت - ايسته له دي وه بو به
شار - روژي ۲۲ مانڪ مي مجلس شار له ژيرو ياسست
حاکم سياسي چم چالدا اول جار ڪو بو وه - باج و رسم
بازار داهيزرا و بو پاڪ ڪر دنه وه شار اعلافي ڪيان ڪر د -
لبرامه ريڪاي ڪر ڪوڪ چاڪ بو ته وه لم روژانه دا امشو



لهچم چال زور بوه وهمو وقتيك بازار سوداي كرمه . لبر
امه اميد دگريت كه له رسم تمتع واردانيكي زور بولده به
دس كويت .

حاکم سياسي چم چال
کیتان هوات

پيشكوتن هوال آشتي تيا بو . جاوی رشان كال بوهوه .

بواشويکه كان چالك شكاون . ام تره کلهکي به قدسر
اکری .

چند ساليکه بومه لرزه نيه . کاکه شانخي شکاوه . بوبه .

رش بلک زندو بوتهوه . خير وبرکت زور ابي .

کولاله پيدا بوه . جيکاي جردهی کرتوتهوه .

بهار بسرچو . له روزی پينچشمبهوه قصه قوريش .

قصه پرو بوج نخني زوراکری . خیالی رمضانته تی به .

رمضان پيسو شر زور اکر . ايستا ناکری
چونکه جزا هي . ه .

اوتومو پيل ايشی شیطانه . کاشکی منيش قطابی او
شیطان نه بومایه .

سه وچوار روزه کرمايه . کالك بو روزوانه کان پی اکا

بابای عيار فریوه . اکر آزايه ايستا که بفری .

جفو که کان همو حبسن . با بچينه کیوی قاف بیان
بی نین .

هموند اولین مرانه مان لی مسین . قصه قور خو
بزنه دوخه شیان له کیس چو .

۱۹۲۰ - ۵ - ۲۵

س . ف

بو خدمت قائمقام و مدیران کرام

رجای مخصوص

هموکس دهزانی له زمان پيشودا عموم مأمورین
حکومت له نظر ملتدا ظالم و جمیع ملتیش لبر چاو مأمور
اشقیا و خائن بو . اما حقیقت تماشای بکری نه مأمور
همویان خراب بون و نه اهالیش باکیان دزو و خائن
بون . اسباب او عداوته چه بو . هر وکو شیخ رضا
فرمویه (کوره هر چاله آخ لدس دسوپي) ژاندارمه بو
جز منفعت خویان اذیت ملتیان ادا ظلم و غدیریان دکرد
پاره یان به زور ده سند . اکر کسی له اهالی شکابت
بکرایه او ژاندرمه به چونکه لکل آمره کی شریک بو
افترايکی وایان به او کسه دکرد به نتیجه له جیاتی احقاق
حق دوچار جزا ده بو .

انجا لبر اوه هر نفر یکی ژاندارمه لبر اهالی حاکمیک
مطلق بو . راستی ژاندرمه پی نبویکیچریتی بو . ام
مسئله به تدریجاً کیشته راده یک مأمور و ملت به نظر
دشمن تماشای یکتریان ده کرد . نفر یکی ژاندرمه اکر
بچوایه دی یک همو ثروت اهل او دی به بزور بستندایه
هیستله لای کم بو . اکر بتواری لیکی بدینوه دو
بشی کرانی و قوتان اهالی و ویرانی دیهات له طرف
ژاندرمه وه بو . چه دی یک بو هزار علی شیش و
مریشکی تیا نی . که به جاری ریشه درهات کی دری
هیما غیر ژاندرمه و بعضی مأمور . الحاصل طول ندینی
رابور ردوله پاش رابور ردو هیچ ناکری (مضی
ما مضی) .

امرو له کائنات معلومه و کس حد انکاری نیه
بانی عدالت و حریت و مساوات حکومت نفیسه
بریتانیایه و ایمیش له حمایه و سیر او عدالته داین
و حکومت و حاکمان ملت و مأموری لبر چاو و کویک
وایه یعنی له هیچ وختیکدا قبول ناکا کس غدر له
کس بسکا و حق کس ناکا بناحق مختصر ظلم نماوه
و بو خاطری اوه که او احواله کونه ابدیاً نمینی له
جیانی ژاندارمه به همو مأموریک به قدر اوه وظیفه
خوی به تواری و بسکو به زیاده وه پی ایفا بسکات
مأذونیت داوه نی سوار بنوسی و بقدر یوز باشی یک

قدیمی معاش و ربکری . انجا کوا بو مأموره کاتمان
لسریان لازمه زور دقت . بکن بو خاطر اوّه که مات
به رفاهیت گذران بسکا و معامله ناشیرینه کی پیشو
عودت نکانه وه پیاو به ناموس و تربیه رابکری .

هر چند له عفت . استقامت . صداقت مأموره کان
قصه مال نیه اما وکو بیستومانه بعضی مأمور هر کسی
بار گیر یکی بی و بچینه لای به بی تجربه و تحقیق احوال
دینوسی به ژاندرمه و لوانش که دین به ژاندرمه
قسیمیکان یاخذ متکار و سهکه وان متغلبه کونه کان
و یاخود دزه قدیمه کان . ذاتاً ایستادزی یان پی
ناکری و فیرنه بون کر بکاری یا رنجری و یاخود
جوتیاری بکن . دهن به ژاندرمه و هر وکو زمان
پیشو دا دیو یانه ژاندرمه ظلم کر وه بونوعه پیروی
ده کن که ده چینه دی یک له مسکیمه فقیره کاندیش
دعوی چایی و انواع خواردن ده کن بزور آلیک
ده سین . له اهالی آدن . تحقیر کوخایان ده کن و حتی
ارتکابیش ده کن . که بو جلب کسبک بیان نیرن .
ده چینه دی یک داده پیشن پیاو یک به بیدکار ده زرن
به دوا او کسه دا . و لاغ خو یان آدن به کوخایک
بو یان خدمت بکا . بار کیر له یکی له اهالی به سخره
ده سین سواری پی اکن دقت ناکن که آمره یکان
او معاملانه ناکا . خویان بی پروا دیکن . ذاتاً آمریان
له حرکت او نفره چونکه خبری نیه لخویوه دنک
ناکا و اهالیش وا دزانن هر وکو زمان پیشو اگر شکات
لو ژاندرمه به بکا توشی جزا دهنی . یاخود او نفره
به امر آمری او معامله به دنو بی .

بنده به خصوص رجام له خدمت همو قائم مقام
و مدیرکان هیه او ژاندرمانه که ده نوسن تحقیق احوالیان
بکن و به بی تجربه نیرن کن و دائماً حرکات یان تفتیش بکن
هر کسیمیکان ایسیکی بی قانونیان کرد به بی صرف نظر
دوچار جزایان بکن .

و اهالیش کس نرسی اگر ژاندرمه یک ایسیکی خلاف
اصول بی کردی و آمره کی خبری نبویا لخویوه جزای
ندا هر وکو له اولوه بیانمان کرد قاپی حکومت کراوته وه
عدالت جاری به همو شکاتیک ده پرسری بناحق کس
جزا نادری سر بست بچن شکاتیان له لای

آمریان بکن .

هر مأموریک وکو زمان پیشو میدان بی اصولی
به ژاندرمه بدا . و هر کسی له اهالی له حقوق صرف
نظر بکا و داد خوی نکا خوا بیکری (من آنچه شرط
بلاغ است باتومی کویم . تو خواه از سخم پند کیر
و خواه ملال) .

مغای م . فضلی
ما
مکتب هلیجه

له زمان برکانا هر چند له سلیمانی چوار پینج مکتب
هیبو ، بلام له قضا کان بو خویندن و خوینده واری اونده
تماشا نه اگرا . ابر او له قضا کان خوینده وار زور کم بو
و ایستایش هر که . جکه له شار سلیمانی له هیچ جیکایک
صلبی دو کس خویند وار نیسه . امه یش یکانه باعث
دوا کوتمانه .

بلام لم زمان معدله دا هر وکو بو هموشتیکی ترخریک
بون بوخویندنیش زیاتر خریکن .

ام کر هته که به اذن چوم بو هلیجه لبر مراق و بو
تماشای پیشکوتن ملهان چوم بو مکتب هلیجه ، اوی
دیومه کلم وخته که دا کراوه . راستی شایان لشکره .
مکتبیک تازه درست کراوه قتابیه کان لوی اخوینن لبر
امه بو آو احتیاجی نکیشن تازه به پاره یکی زور حوضیکی
جوابیشیان تیادرست کردوه . سه ماموستایان هیه . مدپر
مکتب عبد العزیز افندی به . هم تماشای انتظام مکتب
اکا و هم پیشیان اخو بی ماموستاکان تریش ملا ظاهر
افندی و ملا عمر افندین . لوی تا ایستاد ۳ صنف
تشکیل کراوه .

قتابیه کان زور یان جولکه و هورامی و لادی یین .
بعضیکیشیان شاری و هلیجه یین .

له پینج و شش ساله وه تیانانه تا پانزه سال . همویان
بو فیریون زور خریکن . هر سه صنفه که چوم له هر
صنفی سه چوار قتابیم هلدان . له حساب و هندسه
و تاریخ انبیا و جغرافیا و سائره سوالم لی پرسینوه .
همو جوابی جزان جوانیان دایه وه . امانه زور یان باوک
و باپریان ایشتا ناو ام علمانه نازانن و نه یان بیستوه .

به نظر موقع و عادات و غیر بون کون ام اهالی به امنکه زوره . امید ام که انشاء الله بم تریکانه له همو کن و قز بدیکوه ام نوصه استیرانه بدین . به کرتی له سر ام ملت کرده وهالازم ایتم که له خصوص ام رجه اطف واحسانه به وه بو حکومت له خصوص دقت و خریکانه وهیئت معامله تشکر بکین .

ت . فائق

(بله جاف)

چند روز او پیدش بله جاف که ژاندومه مرکزی چم چاله بو اناداری لکل حبسیکا روانه سلیمانی کرا - وک سوال کری پیرادی بونان به سرکردن له چم چاله وه تاسلیمانی له همو دیهاتی لاداد و نان چیشتیان پی اکات بعضیکی اخوات و بعضیکی که به دلی نابی و کو خورماو رون اگرته دستی مابن شی خوی -

ساعات سه شو اکاته دی کلاش کران له مالی کویخا میوان ایست کویخا خذستی زور اکات و وختی نان خواردن یلاوی بو اهینی دس به جوین دانی کویخا اکات الی نازانی من چیشتم بی گوشت پی ناخوری کویخا ایست هر کاجوتیکی وش و راز نوم شک اجم اگر کاجوته کت بو سر برم خوم چی بکم دیاره رانی خوشم کله پاچه نام عاقبت بله جاف دس به لیدانی کویخا اکات و به چی اهلیت - لسه راهه کویخای اودیها تانه هاتنه شکات منیش که وام زانی بله جافم خسته بی خانه و درم کرد هر کسی شتیکی وای لی بدینری هر وک بله جاف به خراپه ناوی ابری وهموکس وک شیطان رجعی اکات .

۱۷ جون سنه ۲۹۲۰

حاکم سیاسی چم چال
کبتان هولت

به (یاد نالی)

سروه اوه یا قامت طویای دل آرا زیوه بدن نازکی یا روحه سرپا بم شوقه وه بم رونقه وه بم فرو تا به ایواه اوه رومته یا نور تجلا البته وها ریک اکوی هر به لطافت

لیوی که اهلی لعله لکل کردن مینا بم لوجه به وه مال منت کردو وبران وک مار دو زلفت له سر و کردنم آلا عقلم لرهی او عشووه به تا دا به قدح من عشقی تو دلی برد و ه ته عالم بالا موسی به عصا حضرت عیسی ید ییضا بم نر کس شهلا به وه تو معجز بالله پیغمبر حسنی به خو یوسف نایت ممکنو لبر تو بی مریم به ذلیخا هلسه و بکشی بو قد و بالای لطیفهت قربان تو بی عمر و سرو وکل و رعنا رفیق

۶

بوزانین

اسپه شی که له ۶ می ۱۹۲۰ دا خرایه پیا نوقوه و ۲۷ می ۱۹۲۰ ژاره پیا نوقان راکیشرا . به ژماره « ۵۱ » به ناوی عزت بک عثمان پاشاوه درچو .

۶

دلسان

پاش تعطیل اگر معلم باش دست کویت حکومت دهیه ویت مکتبیک تازه بکاته وه بو او هندالانه که تازه دست او کن به خویندن .

۶

بوزانین

بو نخوشه کان . مانکی ۶۰ حقه پرنج ۴۵ حقه شکر ۱ حقه چای هیزه یک رون ۱ حقه خوی ۲ حقه رش تنکه یک نوت وسته نیمه هچکس قونترات دهکات یته خسته خانه ایشه که برینه وه .

رنک هیسه له مانیککدا او نده که نو سر او زور تر یاکم تریشمان بویت .

دوقور

له چاپخانه حکومت له سلیمانی چاپکرا